

29η Μαΐου 1453. Εάλω η Πόλις...;;

Υπάρχουν ημερομηνίες στην παγκόσμια ιστορία που χαρακτηρίζονται σταθμοί. Σηματοδοτούν την αρχή μιας εποχής και το τέλος της προηγούμενης. Μια τέτοια είναι, κατά την ταπεινή μου άποψη, και η 29η Μαΐου 1453. Η ημέρα που η βασιλεύουσα των Πόλεων κυριεύθηκε από τους Οθωμανούς και έπαψε να είναι η Πρωτεύουσα μιας αυτοκρατορίας χιλίων και πλέον ετών. Η επτάλοφος Κωνσταντινούπολις, κέντρο παγκόσμιου ελληνορθόδοξου πολιτισμού, εάλω. Όμως, «Εάλω η Πόλις ή όχι»;; Είναι ερώτημα, όχι διαπίστωση.

Η χιλιόχρονη πρωτεύουσα της (ανατολικής) Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, που οι Φράγκοι εκατό χρόνια μετά την πτώση την ονόμασαν Βυζαντινή, από τη μικρή πολιτεία Βυζάντιο για να την υποτιμήσουν, πρόσφερε πάρα πολλά στην παγκόσμια επιστήμη, στον Ελληνισμό και στην ορθοδοξία. Γεγονός που μας καθιστά ιδιαίτερα υπερήφανους. Είναι γνωστόν ότι ο Μ. Κωνσταντίνος δεν ίδρυσε μια καινούρια Αυτοκρατορία, αλλά απλώς μετέφερε την πρωτεύουσα της Αυτοκρατορίας από την Ρώμη στην αρχαία πόλη Βυζάντιο, που την άλλαξε και την ονόμασε Νέα Ρώμη και αργότερα έλαβε την ονομασία Κωνσταντινούπολη λόγω του ιδρυτού της.

Την εποχή του Μωάμεθ, πολιορκείται για πρώτη φορά η Κωνσταντινούπολη (668-669) από τον Εγιούμπ ελ Ενσαρί (Eyub El-Ensari), πολιορκία που αποτυγχάνει και επαναλαμβάνεται το 717, για να αποτύχει και πάλι, έπειτα από αποκλεισμό που διήρκεσε 12 ολόκληρους μήνες. Το 1071 εμφανίζονται στην Ανατολία οι Τούρκοι. Η πρώτη πολιορκία της Πόλης από τους Οθωμανούς γίνεται το 1390, από τον σουλτάνο Εϊλντιρίμ Μπαγιαζίτ, ο οποίος αναγκάζεται να λύσει την πολιορκία.

Επιθυμούν για αιώνες να κατακτήσουν την Πόλη. Καταστρώνουν σχέδια για να πορθήσουν την Βασιλεύουσα. Το καλοκαίρι του 1452, και αφού έχουν ολοκληρωθεί οι προετοιμασίες, ο Μωάμεθ ο Β' κηρύσσει τον πόλεμο εναντίον της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Στις 28 Ιουνίου συγκεντρώνει στρατό 50.000 ανθρώπων στο άρτι αποπερατωθέν Κάστρο της Ρωμυλίας και στήνει τις σκηνές και τους καταυλισμούς του απέναντι από τα τείχη της Κωνσταντινούπολης. Μέχρι το τέλος του 1452 η Πόλη είναι ήδη αποκλεισμένη.

Βρισκόμαστε στην άνοιξη του 1453 και ενώ ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος αδυνατεί να ενισχύσει την άμυνα της Πόλης, ο Μωάμεθ ο Β' ολοκληρώνει τις προετοιμασίες του και τις πρώτες μέρες του Απριλίου του 1453 στήνει το αντίσκηνό του μπροστά στην πύλη του Αγίου Ρωμανού. Οι στρατιώτες του ξεπερνούν τους 300.000, αφού πολλοί μουσουλμάνοι - και όχι μόνον - κατετάγησαν στις τάξεις του οθωμανικού στρατού μετά την υπόσχεση που έδωσε ο Μωάμεθ ότι μετά την άλωση τα λάφυρα θα ανήκαν στους στρατιώτες του!

Η Κωνσταντινούπολη μετά την άλωσή της από τους Φράγκους το 1204 και τις λεηλασίες και καταστροφές που υπέστη από τους δυτικούς είναι εξασθενημένη. Έχασε ένα σημαντικό κομμάτι από την παλαιά αίγλη και δύναμη. Τμήματα της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας ανεξαρτητοποιήθηκαν. Ο κίνδυνος των τούρκων είναι ορατός και τους απασχολεί. Οι

Οθωμανοί επεκτείνονται απειλητικά για την Κωνσταντινούπολη. Ο φόβος αυτός τους ωθεί να ζητήσουν την βοήθεια των παπικών. Το σχίσμα ήταν ένα αγκάθι στις σχέσεις ανατολικής και δυτικής Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Παρά τις αποφάσεις της συνόδου της Φεράρα-Φλωρεντίας (1438-1439) η ένωση δεν επιτυγχάνεται στην πράξη λόγω της αντίδρασης του Μάρκου Ευγενικού. Η δύση πέτυχε τον στόχο της μόνο στα «χαρτιά» και δεν βοηθά τους ανατολικούς. Ο Στήβεν Ράνσιμαν παραθέτει πλείστα παραδείγματα από τούς εκκλησιαστικούς και πολιτικούς ηγέτες της Δύσεως, στα οποία φαίνεται καθαρά ότι δεν είχαν τη δυνατότητα και τη βούληση να βοηθήσουν οικονομικά και στρατιωτικά. Εν τούτοις, μερικοί Ενετοί και Γενουάτες ήρθαν αυθόρμητα από την Ιταλία για να πολεμήσουν εναντίον των Οθωμανών. Και τελικά οι Ενετοί και οι Γενουάτες συμμετείχαν κατά την αντίσταση στην πολιορκία, αν και υπήρχαν μεταξύ τους πολλές διαφορές, και μάλιστα οι Γενουάτες απεχώρησαν την τελευταία στιγμή από τον αγώνα.

Γυναίκες και μοναχές «έσπευσαν στα τείχη να βοηθήσουν για τη μεταφορά υλικών για την ενίσχυση των οχυρωμάτων, και να μεταφέρουν στάμνες με νερό, για να ξεδιψάσουν οι αμυνόμενοι». Οι μαχητές δίνουν ηρωικό αγώνα και ο αυτοκράτορας δίνει εντολή να ανοίξουν οι εκκλησίες και να γίνονται παρακλήσεις και Θείες Λειτουργίες. Όλος ο λαός έψαλε το «Κύριε, ελέησον» κατά τις λιτανείες.

Στις 25 Μαΐου ο Μωάμεθ Β' ζήτησε από τον αυτοκράτορα να παραδώσει την Πόλη με αντάλλαγμα τη σωτηρία του ίδιου και της οικογένειάς του. Σύμφωνα με τον ιστορικό της Άλωσης Γεώργιο Φραντζή, ο αυτοκράτορας απάντησε: «Το δε την πόλιν σοι δούναι ούτε τ' εμόν εστίν οϋτ' άλλου των κατοικούντων εν αυτή. Κοινή γαρ γνώμη πάντες αυτοπροαιρέτως αποθανούμεν και ου φεισόμεθα της ζωής ημών», που σημαίνει: «Ούτε εγώ ούτε άλλος κανείς από τους κατοίκους της πόλης έχουμε το δικαίωμα να σου την παραδώσουμε. Αντίθετα, όλοι μας έχουμε πάρει την απόφαση να πεθάνουμε με τη θέληση μας (για χάρη της) και να μην υπολογίσουμε τη ζωή μας». Απάντηση ελληνική, γενναία, πατριωτική, και ιστορική και διδακτική

Τα ξημερώματα της 29ης Μαΐου 1453 άρχισε η μεγάλη έφοδος των Τούρκων. Οι υπερασπιστές της Κωνσταντινούπολης αρχικά αμύνονταν με ηρωισμό. Αργότερα όμως επεκράτησε σύγχυση και πανικός μεταξύ των μισθοφόρων, οι οποίοι υπερασπίζονταν το μέσο τείχος, όταν τραυματίστηκε ο επικεφαλής τους φρούραρχος Ιουστινιάνης. Οι στρατιώτες του Μωάμεθ, στους οποίους ο σουλτάνος είχε δώσει το ελεύθερο για λεηλασία, όρμησαν ασυγκράτητοι στο εσωτερικό της πόλης.

Στο μεταξύ από μια μικρή πύλη, την Κερκόπορτα, εισέβαλαν και άλλοι Τούρκοι. Τότε ακούστηκε η κραυγή «η Πόλις εάλω», έπεσε η Πόλη. Ο αυτοκράτορας, όταν είδε πως δεν έμενε πια καμιά ελπίδα, μαζί με τρεις έμπιστους της φρουράς του, τον Δον Φραντσίσκο, τον ξάδερφο του Θεόφιλο Παλαιολόγο και τον Ιωάννη Δαλμάτη, όρμησε μέσα στο πλήθος των εχθρών και χάθηκε για πάντα. Ακολούθησε σφαγή και λεηλασία. Παραδίδεται μάλιστα πως μεγάλη σφαγή έγινε και μέσα στον ναό της Αγίας Σοφίας, όπου είχαν καταφύγει γυναικόπαιδα. Η Άλωση της Πόλης σήμανε το οριστικό τέλος της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, ενώ σημάδεψε δραματικά και την πορεία του Ελληνισμού στην Ιστορία.

Η τύχη της πόλης είχε πλέον κριθεί, οι μαχητές εξαθλιωμένοι, κατακουρασμένοι, αλλά με ψηλό το φρόνημα, μάχονται και μόνοι και μετά των λιγοστών εναπομεινάντων και πέφτει ο

ένας μετά τον άλλον. Ο Κωνσταντίνος μάχεται σαν απλός στρατιώτης. Κατάκοπος αλλά αποφασισμένος κατέβηκε από το άλογο του, αφαίρεσε την αυτοκρατορική του στολή και όλα τα σύμβολα του ψηλού αξιώματός του. Διατήρησε μόνο τα ερυθρά πέδιλα (καμπάγια), με τους χρυσούς δικέφαλους αετούς, και αφού ξεγύμνωσε το σπαθί του, καλυπτόμενος προ της ασπίδας του, όρμησε στο κρισιμότερο σημείο το πλήθος των επιδρομών και ο Σφραντζής αφηγείται «Εμάχετο ο Άνθρωπος και Βασιλεύς επί ώραν πολλή, βρυχώμενος ως λέων και την ρομφαίαν (σπαθί) εσπασμένη έχων εν τη δεξιά, πολλούς των πολεμίων κατέσφαξε και το αίμα ποταμηδόν εκ των χειρών και των ποδών αυτού έρρεε». Σε τέτοια στιγμή, στην ορμή της μάχης, μεγαλείου – αυτοθυσίας και υπερβάσεως από τα γήινα, έπεσεν μαχόμενος ο τελευταίος των Παλαιολόγων και μαζί του έπεσεν και η Αυτοκρατορία και ΕΛΛΩ Η ΠΟΛΙΣ, κραυγή, που σε λίγες μόνον στιγμές ακούστηκε σ' όλη την πόλιν. Την υστάτην στιγμή προ της θυσίας του, ιστορικοί καταμαρτυρούν ότι ο Παλαιολόγος ανεφώνησεν: «Ουκ εστί τις των Χριστιανών του λαβείν την κεφαλήν απ' εμού». Φράση που καταδεικνύει την αγωνία του Χριστιανού Εθνομάρτυρα να μην πέσει ζωντανός στα χέρια των Αγαρηνών. Οι κατακτητές αναζητούν το νεκρό σώμα του Αυτοκράτορα: «πλείστας κεφαλάς των αναιρεθέντων έπλυναν, ει τύχοι και την Βασιλική γνωρίσωσι και ουκ ηδυνήθησαν γνωρίσαι αυτήν, ει μη, το τεθνεός πτώμα του βασιλέως ευρόντες, ο εγνώρισαν εκ του Βασιλικών περικνημίδων ή και πεδίων ένθα χρυσοί δικέφαλοι αετοί ήσαν γεγραμμένοι, ως έθος υπήρχε τοις Βασιλεύσι».

Ο χρονογράφος και φίλος του Κωνσταντίνου, Σφραντζής διηγείται: «Την Αυγήν της 29ης Μαΐου 1453 περί την 4ην πρωινή ημέρας Τρίτης, συμπληρών της ηλικίας αυτού έτη 49 μήνας 3 και ημέρας 20, έπεσεν ο ηγεμών Κωνσταντίνος ο 11ος Παλαιολόγος κατά την 55ην ημέραν της πολιορκίας της Βασιλεύουσας, ομού μετ' αυτής». Κατά τον Φραντζή, ο Μωάμεθ αφού αναγνώρισε τη Βασιλική υπόσταση του Κωνσταντίνου, το θάρρος, την τιμή και το μεγαλείον του, με προσταγή του ετάφη το πτώμα του Βασιλέως μετά Βασιλικών τιμών, παρέλειψε όμως επιμελώς ν' αναφέρει που ετάφη. Είναι γεγονός ότι ελλείψει σύγχρονης μαρτυρίας, ή έστω παράδοσης, δεν έχει πληροφορηθεί κανένας ποτέ, που ετάφη ο ήρωας Βασιληάς. Μεταγενέστερες δημιουργηθείσες παραδόσεις οφείλονται σε διηγήσεις και ευσεβείς απηχήσεις. Η φαντασία του Ελληνικού Έθνους και ο θρύλος, θέλει τον Κωνσταντίνο Μαρμαρωμένο, όπου Άγγελος Κυρίου, προτού κτυπηθεί από το σπαθί του αράπη, τον άρπαξε και τον πήρε σε μια σπηλιά βαθιά κάτω στη γη, κοντά στην Χρυσόπορτα. Εκεί μένει «Μαρμαρωμένος» και καρτερεί την ώρα να 'ρθεί πάλιν ο Άγγελος, να τον σηκώσει, να του δώσει και πάλι στο χέρι το σπαθί του και να μπει στην πόλη από την Χρυσόπορτα και κυνηγώντας με τα φουσάτα του τους Τούρκους, να τους διώξει μέχρι την Κόκκινη Μηλιά... την Μέκκα. Είναι όμως και η λαϊκή ρήση πολύ χαρακτηριστική της παράδοσης και του πόθου των Ελλήνων «Κωνσταντίνος την έκτισε, Κωνσταντίνος την έχασε, Κωνσταντίνος θα την πάρει».

Μυργιώτης Παναγιώτης

Μαθηματικός

Υ.Γ. Κάποιος φορέας θα έπρεπε να ασχοληθεί και να αναδείξει αυτή την τεράστια προσφορά της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας (Βυζαντινής).

////////////////////////////////////.....////////////////////////////////

20210518

29 мая 1453 года. Эало Полис...???

В мировой истории есть даты, отмеченные как станции. Они отмечают начало эпохи и конец предыдущей. Одним из таких является, по моему скромному мнению, и 29 мая 1453 года. День, когда правящий город поляков был завоеван османами и перестал быть столицей империи, существовавшей более тысячи лет. Семихолмный город Константинополь, центр мировой греческой православной культуры, эало. Но, "Полис придет или нет"?? Это вопрос, а не утверждение.

Тысячелетняя столица (Восточной) Римской империи, которую франки через сто лет после падения называли Византийской, после того как маленькое государство Византия принизило ее, дала очень многое мировой науке, эллинизму и православию. Факт, которым мы особенно гордимся. Известно, что М. Константин не основал новой Империи, а просто перенес столицу Империи из Рима в древний город Византию, которая изменила ее и назвала Новым Римом, а позднее получила название Константинополь по имени своего основателя.

Во времена Мухаммеда Константинополь впервые был осажден (668-669) Эюбом эль-Энсари (Эюб Эль-Энсари), осада, которая терпит неудачу и повторяется в 717 году только для того, чтобы снова провалиться после блокады, продолжавшейся 12 полных месяцев. В 1071 году турки появляются в Анатолии . Первая осада города османами произошла в 1390 году султаном Йылдырымом . Баязид , вынужденный снять осаду.

На протяжении веков они мечтали завоевать Город. Они строят планы по захвату королевы. Летом 1452 года, после того как приготовления были завершены, Мухаммед II объявляет войну Византийской империи. 28 июня он собирает армию в 50 000 человек у почти законченного замка Ромилия и разбивает свои палатки и лагерь напротив стен Константинополя. К концу 1452 года Город уже был блокирован.

На дворе весна 1453 года, и пока Константин Палеолог не может усилить оборону Города, Магомет II завершает свои приготовления и в первых числах апреля 1453 года ставит свой шатер перед воротами Агиос Романос. Численность его солдат превышает 300 000 человек, поскольку многие мусульмане - и не только - пополнили ряды османской армии после обещания, данного Мухаммедом, что после завоевания трофеи будут принадлежать его солдатам!

Константинополь после его падения от франков в 1204 году, а также грабежей и разрушений, которые он перенес с запада, ослаб. Оно утратило важную часть бывшего гламура и власти. Части Римской империи стали независимыми. Опасность турок видна и беспокоит их. Османы расширяются, угрожая Константинополю. Этот страх побуждает их обратиться за помощью к папистам. Раскол стал занозой в отношениях между Восточной и Западной Римской империей. Несмотря на решения Ферраро-Флорентийского совета (1438-1439), уния на практике не была достигнута из-за реакции Маркуса Евгеникоса. Запад добился своей цели только на «бумаге» и не помогает восточникам. Стивен Рансимен приводит множество примеров со стороны церковных и политических лидеров Запада, из которых видно, что у них не было возможности и желания помочь финансово и в военном отношении. Однако некоторые венецианцы и генуэзцы спонтанно приехали из Италии, чтобы сражаться против османов. И наконец венецианцы и генуэзцы объединились для сопротивления осаде, хотя между ними было много разногласий, и действительно, генуэзцы в последний момент вышли из борьбы.

Женщины и монахини «спешили к стенам, чтобы помочь нести материалы для укрепления укреплений и нести кувшины с водой, чтобы утолить жажду защитников». Бойцы оказали героический бой, и император повелел открыть церкви, совершить моления и Божественную литургию. Во время ектений весь народ пел «Господи, помилуй».

25 мая Мухаммед II попросил императора сдать Город в обмен на спасение себя и своей семьи. По словам историка Алосии Георгиоса Франциса, император ответил: «Вас не волнует город, как и меня». Эстин что и другие жильцы в нем. Это общее мнение, каждый по своему выбору мы умираем и не теряем жизни», что означает: «Ни я, ни кто-либо другой из жителей города не имеем права передать его вам. Вместо этого мы все приняли решение умереть по собственной воле (ради нее) и не считать свои жизни». Ответ греческий, храбрый, патриотический и историко-дидактический.

На рассвете 29 мая 1453 года началось великое нападение турок. Защитники Константинополя поначалу защищались героически. Позже, однако, среди наемников, оборонявших среднюю стену, царил растерянность и паника, когда был ранен их начальник стражи Юстинианис. Солдаты Мухаммеда, которым султан разрешил грабить, беспрепятственно ворвались в глубь города.

Тем временем через небольшие ворота Керкопорта вторглись другие турки. Тогда послышался крик «Полис зало», Город пал. Император, когда увидел, что надежды уже не осталось, вместе с тремя доверенными людьми своей гвардии, доном Франсиско, своим двоюродным братом Теофилом Палеологом и Иоанном Далматином, бросился в толпу врагов и погиб навсегда. Последовали резня и грабежи. Говорят даже, что в церкви Святой Софии, где укрылись женщины и дети, произошла великая резня. Падение города ознаменовало окончательный конец Византийской империи, а также драматически ознаменовало ход эллинизма в истории.

Судьба города теперь была решена, бойцы обедневшие, уставшие, но с приподнятым настроением сражаются в одиночку и за немногими оставшимися и гибнут один за

другим. Константин сражается как обычный солдат. Побеждённый, но решительный, он спешил с лошади, снял императорский мундир и все знаки отличия своего высокого поста. Он сохранил только красные сандалии (кабайя) с золотыми двуглавыми орлами и, вытащив меч, прикрываясь щитом, устремил множество набегов к самой критической точке, и Спранцис повествует « Человек и Король сражался долго , рыча, как лев и держа в правой руке сломанное копье (меч) , он перебил многих воинов, и кровь лилась рекой из его рук и ног ». В такой момент, в порыве битвы, величия - самопожертвования и превосходства от земного, пал в бою последний из палеологов , а вместе с ним и Империя и ПРИВЕТ, ГОРОД, крик, который всего за несколько мгновений раздался по всей территории город. Историки свидетельствуют, что в последний момент перед принесением в жертву Палеолог воскликнул : «Пусть христиане отнимут у меня его голову». Фраза, демонстрирующая беспокойство христианского национального мученика, чтобы он не попал живым в руки Агаринов. Завоеватели ищут труп императора: « Большинство голов расстрелянных было смыто, к счастью, они тоже встретили царский дворец и не смогли. Знаете ли вы ее, или нет, мертвый труп короля Еврода, его узнали по королевским знакам отличия или сандалиям , где были написаны золотые двуглавые орлы , как это было принято у королей».

Летописец и друг Константина Сфранцис повествует: «На рассвете 29 мая 1453 года, около 4-го утра вторника, исполнился ему возраст 49 лет, месяцев 3 и дней 20, правитель Константин 11-й Палеолог пал во время 55-й день осады Царствования вместе с ней». По словам Франциса, после признания королевского статуса Константина, его мужества, чести и величия Мухаммед приказал похоронить тело короля с королевскими почестями, но старательно не упомянул, где он был похоронен . Фактом является то, что из-за отсутствия современных свидетельств или даже традиций никому никогда не сообщалось о том, что герой Василий был похоронен . Созданные позже традиции обусловлены повествованиями и благочестивыми отголосками. Воображение греческого народа и легенда требуют Константина Марморомонеса, где Ангелос Кириос, прежде чем он был поражен мечом араписта, схватил его и отвел в пещеру глубоко под землей, недалеко от Золотых ворот . Там он остается «мраморным» и ждет своего часа . снова Ангел, чтобы поднять его, снова дать ему в руку свой меч и войти в город через Золотые ворота и, преследуя турок своим платком, преследовать их до Красного Дуба... Мекки. Однако популярная поговорка также очень типична для традиций и желаний греков: «Константин построил это, Константин потерял это, Константин возьмет это».

Миргиотис Панайотис

Математический

ПС Какое-то агентство должно заниматься этим огромным предложением Римской (Византийской) империи и освещать его.

//////////////////////////////////// //////////////////////////////////